Ἀριθμ. Πρωτ. 133

ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΗΧΗΤΗΡΙΟΣ
ΕΠΙ ΤΗι ΕΝΑΡΞΕΙ
ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ

+ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩι ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,
ΧΑΡΙΣ ΕΙΗ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ,
ΠΑΡ' ΗΜΩΝ ΔΕ ΕΥΧΗ, ΕΥΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΩΡΗΣΙΣ

***

«Τὸ στάδιον τῶν ἀρετῶν ἠνέῳκται· οἱ βουλόμενοι ἀθλῆσαι εἰσέλθετε» (στιχηρὸν ἰδιόμελον τοῦ Τριῳδίου, Κυριακὴ τῆς Τυρινῆς).

Ἀδελφοὶ καὶ Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγκεντρίζει ἡμᾶς εἰς τὸ σῶμα Του καὶ μᾶς καλεῖ νὰ γίνωμεν ἅγιοι «ὅτι ἐγώ», λέγει, «ἅγιός εἰμι» (Α' Πέτρ. α', 16). Ἐπιθυμεῖ ὁ Πλάστης μας νὰ ἔχωμεν κοινωνίαν μαζί Του καὶ νὰ γευθῶμεν τῆς χάριτός Του, νὰ μετάσχωμεν δηλαδὴ τῆς ἁγιότητός Του. Ἡ κοινωνία μὲ τὸν Θεὸν εἶναι ζωὴ μετανοίας καὶ ἁγιότητος, ἡ δὲ ἀπομάκρυνσις ἐξ Αὐτοῦ, ἡ ἁμαρτία, ταυτίζεται ἀπὸ τοὺς Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μὲ τὴν «κακίαν τῆς καρδίας». Ἡ «ἁμαρτία οὐκ ἔστι τῆς φύσεως, ἀλλὰ τῆς κακῆς προαιρέσεως» (Θεοδωρήτου Κύρου, Διάλογος Α'-Immutabilis, P.G. 83, 40D) ἢ τοῦ κακοῦ πνεύματος καὶ «οὐδεὶς πίστιν ἐπαγγελλόμενος ἁμαρτάνει», κατὰ τὸν Θεοφόρον Ἰγνάτιον.

Ἡ ἁγιότης εἶναι ἰδιότης τοῦ Κυρίου, ὁ Ὁποῖος εἶναι ὁ «προσφέρων καὶ προσφερόμενος καὶ προσδεχόμενος καὶ διαδιδόμενος». Ὁ κατὰ χάριν ἱερουργὸς τοῦ Μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας προσφέρει εἰς τοὺς πιστοὺς «τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις», Σῶμα καὶ Αἷμα Χριστοῦ, καὶ λαμβάνει ἀμέσως παρὰ τοῦ πληρώματος τῶν Ὀρθοδόξων τὴν ἀπόκρισιν εἰς τὴν προσφορὰν ὅτι: «εἷς ἅγιος, εἷς Κύριος, Ἰησοῦς

Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός», ὁ «ἐσθιόμενος καὶ μηδέποτε δαπανώμενος, ἀλλὰ τοὺς μετέχοντας ἁγιάζων».

Εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἐπιτύχῃ τὸ «καθ' ὁμοίωσιν» μὲ τὸν Θεόν, διὰ τὸ ὁποῖον ἐδημιουργήθη, τὴν ἁγιότητα δηλαδή, ἡ ἀποβλέπουσα ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία «θεοπρεπῶς ἐδογμάτισε» μίαν περίοδον τοῦ ἔτους ὡς περίοδον ἰδιαιτέρας προσευχῆς καὶ δεήσεως πρὸς κατευνασμὸν τῶν παθῶν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος.

Ἡ περίοδος αὕτη εἶναι ἡ ἀρχομένη ἀπὸ τῆς αὔριον σωτήριος προετοιμασία διὰ τὸ «Πάσχα τὸ μέγα καὶ ἱερώτατον Χριστοῦ». Εἶναι ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Τεσσαρακοστή, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ βιώσωμεν «δέησιν προσάγοντες καὶ ἄφεσιν αἰτοῦντες», ὥστε νὰ γευθῶμεν ἀληθῶς τὸ Πάσχα «μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων», γινόμενοι «ἅγιοι», διὰ τῆς ὁμολογίας ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ὅτι εἴμεθα «σκεύη κεραμέως» συνθλιβόμενα ὑπὸ τοῦ πονηροῦ καθ' ἡμέραν, «πίπτοντες καὶ ἀνιστάμενοι». Νὰ ὁμολογήσωμεν δηλαδὴ τὴν ἀνθρωπίνην ἀτέλειαν καὶ ἀδυναμίαν μας καὶ τὴν ἐνώπιον Θεοῦ μηδαμινότητά μας, μετανοοῦντες καὶ ἐπαναλαμβάνοντες ἐν ἑσπέρᾳ καὶ πρωὶ καὶ μεσημβρίᾳ καὶ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ πάσῃ ὥρᾳ, καίτοι «ἅγιοι» διὰ τοῦ βαπτίσματος, ὅτι «εἷς Ἅγιος, εἷς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός».

Καλοῦμεν, λοιπόν, πάντας τοὺς Ὀρθοδόξους πιστούς, κληρικούς, μοναχοὺς καὶ μοναχάς, ἀδελφοὶ καὶ τέκνα, νὰ μεταβάλωμεν τὴν ζωήν μας, πάντοτε μέν, ἰδιαιτέρως δὲ κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, εἰς ἀγαπητικὴν πρὸς τὸν πλησίον προσπάθειαν προπαρασκευῆς διὰ τὴν μετοχὴν ἐκτυπώτερον ἀπὸ τοῦδε εἰς τὴν ἀνέσπερον Βασιλείαν τοῦ Κυρίου, τὸ «καινὸν Πάσχα». Προσκαλοῦμεν τοὺς πάντας εἰς ζωὴν ἁγιότητος καὶ πνευματικοῦ ἀγῶνος διὰ νὰ χαρισθῇ εἰς τὸν κόσμον καὶ εἰς ἡμᾶς ὡς «δόσις ἀγαθὴ» καὶ ὡς «δώρημα τέλειον» ἡ δυνατότης τῆς ὑπερβάσεως τῆς ἁμαρτίας, διότι «πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ [...] καὶ οὐ δύναται ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται» (Α΄ Ἰωάν. γ', 9-10).

Ἂς εἰσέλθωμεν, λοιπόν, μὲ ὅλην τὴν ψυχήν μας, μὴ σκυθρωπάζοντες, ἀλλὰ χαίροντες καὶ ἀγαλλόμενοι, εἰς τὸ πνευματικὸν τοῦτο στάδιον τῶν ἀρετῶν καὶ ἂς καθοπλισθῶμεν «ἀγάπης τὴν λαμπρότητα, προσευχῆς τὴν ἀστραπήν, ἁγνείας τὴν καθαρότητα, εὐανδρίας τὴν ἰσχύν», καὶ ἂς συνοδοιπορήσωμεν μὲ τὸν Κύριον, δεόμενοι Αὐτοῦ νὰ μὴ «παρίδῃ ἡμᾶς κινδυνεύοντας τὴν ἀπ' Αὐτοῦ διάστασιν» (Δοξαστικὸν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως), ἀλλὰ νὰ μᾶς ἀξιώσῃ «ὅπως λαμπροφόροι προφθάσωμεν εἰς τὴν ἁγίαν καὶ τριήμερον Ἀνάστασιν, τὴν καταλάμπουσαν ἀφθαρσίαν τῷ κόσμῳ» (ποίημα Θεοδώρου, ἀκολουθία Δευτέρας Α' Ἑβδομάδος Νηστειῶν).

Ἀδελφοὶ καὶ τέκνα ἐν Χριστῷ,

Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Τεσσαρακοστὴ εἶναι ὡς περίοδος προετοιμασίας καὶ μετανοίας φωνὴ τῆς συνειδήσεώς μας, ἡ ὁποία, ἐσωτερικὴ καὶ ἀνέκφραστος, εἶναι προσωπικὴ κρίσις. Ὅταν μᾶς εὑρίσκῃ σφάλλοντας διαμαρτύρεται ἐντονώτατα, καθότι «οὐδὲν αὐτῆς βιαιότερον ἐν κόσμῳ», κατὰ τὸν βιωματικὸν κήρυκα τῆς μετανοίας Ἅγιον Ἀνδρέαν Κρήτης. Ὅθεν, πρέπει νὰ εἰρηνεύῃ μὲ τὴν συνείδησίν του ἕκαστος, διὰ τῆς μετανοίας, ὥστε «ἐν τῷ πυρὶ τῆς συνειδήσεως νὰ προσφέρωμεν μυστικὴν ὁλοκάρπωσιν», θυσιάζοντες τὰ πάθη μας καὶ προσφέροντες αὐτὰ θυσίαν ἀγάπης πρὸς τὸν συνάνθρωπον, ὅπως ὁ Κύριος ἑαυτὸν ὑπὲρ «τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας». Τότε μόνον θὰ ἀνατείλῃ καὶ δι᾽ ἡμᾶς ἐκ τοῦ τάφου ἡ συγγνώμη καὶ θὰ ζήσωμεν ὡς ἀνθρωπότης ἐν ἀλληλοσεβασμῷ καὶ ἀγάπῃ μακρὰν τῶν ὅσων βλέπομεν κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας φρικτῶν ἐγκλημάτων νὰ πλήττουν τὴν οἰκουμένην ἅπασαν. Εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἔχομεν συμμάχους καὶ πρεσβευτὰς πάντας τοὺς Ἁγίους καὶ μάλιστα τὴν Παναγίαν Μητέρα τοῦ Κυρίου μας, τὴν διὰ τῶν ἱκεσιῶν της ὡς ἄλλος λουτὴρ «ἐκπλύνουσαν συνείδησιν».

Ὅθεν, προτρεπόμεθα καὶ παρακαλοῦμεν, ὡς πνευματικὸς Πατὴρ τῶν ἀνὰ τὴν οἰκουμένην Ὀρθοδόξων πιστῶν μας, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, νὰ δράμωμεν μετὰ σπουδῆς εἰς τὸ ἀπὸ τῆς αὔριον ἀρχόμενον στάδιον τῶν ἀρετῶν, «μὴ ἄτοπα λογιζόμενοι, μὴ παράνομα πράττοντες», ἀλλὰ πορευόμενοι ἐν Χάριτι νὰ ἐκπλύνωμεν τὰς συνειδήσεις «γνώμῃ ἀγαθῇ» διὰ τῆς μετανοίας, ἔχοντες τὴν βεβαιότητα ὅτι οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ καὶ πάντα «τὰ ὁρατὰ καὶ ἀόρατα» θὰ καταυγασθοῦν ἐν τέλει ὑπὸ τοῦ φωτὸς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.

Ἡμεῖς δέ, «πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ Ναοῦ τοῦ Κυρίου» ἱστάμενοι, ἐὰν ἀξίως πολιτευθῶμεν, θὰ περιβληθῶμεν χιτῶνα φωτεινὸν μιμήσεως τοῦ Χριστοῦ καὶ θὰ ἀξιωθῶμεν τοῦ «καινοῦ πόματος» ἐκ τῆς Πηγῆς τῆς ἀφθαρσίας, γευόμενοι τῆς χαρᾶς τοῦ ὀλβίου τάφου τοῦ Κυρίου καὶ συνωθούμενοι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ «ἕως τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου», ἐν τόπῳ ὅπου «τὰ φοβερὰ τελεσιουργεῖται». Γένοιτο.

Ἁγία καὶ Μεγάλη Τεσσαρακοστὴ βιε΄

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως .

διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης πάντων ὑμῶν

Ἀναγνωσθήτω ἐπ᾽ ἐκκλησίας κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Τυρινῆς, κβ᾽ Φεβρουαρίου, ἀμέσως μετὰ τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον.